

Tilsyns-rapport 2022

Stærebo, afd. Stærevænget

Faglig dialog gennemført: 05-10-2022

Tilsyn afsluttet: 15-11-2022

Tilsyn gennemført af: Else Marie Guevara

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Et tilsyn består af:

- Løbende tilsyn via de pædagogiske konsulenters samarbejde i dagligdagen med dag- og fritidstilbud samt ét årligt tilsynsbesøg, hvor det daglige arbejde med børnene observeres af en pædagogisk konsulent.¹
- Et dialogmøde med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer fra tilsynsbesøg, og på dialogen med medarbejdere, leder og forældrerepræsentanter.

Den færdige rapport skal afsluttes senest 30 dage efter tilsynsbesøget og offentliggøres på institutionens hjemmeside.

Tidsplan for et pædagogisk tilsyn

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået "Vedligehold indsats" i alle pejlemærker, øges kadencen for det ordinære tilsynsbesøg til to år. Her gennemføres i stedet et light-tilsyn i form af en vedligeholdelsesdialog, men uden observationer.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er den pædagogiske konsulent, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Seks pejlemærker for kvalitet

Tilsynet tager udgangspunkt i Københavns Kommunes seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet og sikrer, at alle love og regler for institutioner overholdes:

1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag
2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle
3. Sprogiindsatsen – muligheder gennem sprog
4. Forældresamarbejde - forældrepartnerskab
5. Sammenhæng – også i overgange
6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis Indledning

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsynsbesøg i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens kommentarer til tilsynsrapporten. Kommentarerne er udarbejdet i institutionens forældreråd, hvis institutionen er en del af en klynge, eller i bestyrelsen, hvis institutionen er selvejende.

Vurderinger i tilsynsrapporten

Det daglige arbejde i institutionen vurderes i forhold til de seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet, dag- og fritidstilbud arbejder ud fra i Københavns Kommune.

For hvert pejlemærke vurderer den pædagogiske konsulent arbejdet i institutionen og placerer indsatsen i en af de tre kategorier nedenfor.

Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Ny indsats
Anerkendelse af institutionens arbejde	Anbefalinger til justeringer af institutionens arbejde	Anmærkninger til institutionens arbejde og krav om nye tiltag
<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes dagligdag. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. • Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og løbende udvikle deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i dagligdagen. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes ikke til handling alle steder. • Konsulenten kommer med anbefalinger til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder ikke bevidst med pejlemærket. • Dagligdagen lever ikke op til god pædagogisk praksis på alle områder. • Institutionen skal sætte gang i nye indsatser, der kan ses tydeligt i dagligdagen. • Konsulenten kommer med anbefalinger til nye indsatser. • Der er faste krav til opfølgning og evaluering

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen. Er du forælder i institutionen, vil der i løbet af året blive afholdt et forældremøde, hvor rapporten præsenteres og drøftes.

Du kan læse mere om, hvordan Københavns Kommunes institutioner arbejder med pædagogisk kvalitet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

Tilsynsvurderinger for nuværende og sidste tilsynsår

	Sociale relationer	Inklusion og fællesskab	Sprog-indsatsen	Forældre-samarbejde	Sammen-hæng	Krav om refleksion og metodisk systematik
2022	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats
2021	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats

Generelle bemærkninger

Her kan konsulenten ved behov angive informationer om institutionen, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Stærebo er fusionen med Muslingen 1.6.22. Muslingen har i en længere periode tillige manglet leder, og dernæst har der været en del personale udskiftning samt mangel på pædagogisk uddannet personale, som har haft stor indflydelse på deres pædagogiske arbejde med børnene. De tre afdelinger Stærevænget nr. 62, Tagensbo Børnehave og Muslingen er nu i gang med proces for at skabe fælles retningslinjer for det pædagogiske arbejde og især med fokus på genopbygningen af Muslingen.

Pejlemærke 1:

Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

”Alle børn har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i alle situationer i hverdagen. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes til handling med stor variation i de forskellige afdelinger. Nedenstående observationer er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med ift. institutionens pædagogiske praksis indenfor nærværende pejlemærke. Ligeledes indskrives særlige opmærksomhedspunkter fra den faglige dialog, der er betydende for vurderingen af praksis indenfor pejlemærket. Det pædagogiske personale er jævnligt imødekomende og lydhøre overfor børnene. Der er medarbejdere der hilser på børnene med navn, og de er opmærksom på om der er noget særligt, så det enkelte barn bliver set. De er jævnligt i øjenhøjde og sætter sig på gulvet eller på hug i kontakten med barnet. Der er medarbejdere, der kun bøjer sig ned, eller står op/sidder på taburet, og det observeres at det er svært for dem at se og få lyttet til børnenes udspil. Dernæst er der børn der kommer ind på stuen i Tagensbo, og der går lidt tid før de bliver hilst på. Personalet taler jævnligt med børnene om deres oplevelser og ideer. Samværet bærer præg af interesse for børnene. I Stærevænget nr. 62 observeres positive relationer, i Tagensbo er de godt på vej, og Muslingen har brug for hjælp. I Tagensbo ses for eksempel to voksne til 10 børn, og det er uklart, hvem der har kontakt med hvilke børn. Der er stor forskel på, hvordan medarbejderne interesserer sig for børnene, den emotionelle relation er afgørende for tilknytning og tryghed, men flere medarbejdere har oftest en informativ kontakt med børnene. Der observeres positive samspil især i Stærevænget nr. 62, hvor en medarbejder har tre vuggestuebørn, et barn siger ”Jeg er heroppe” medarbejderen svarer ”Vil du gerne være heroppe på hylden”. De andre børn signalerer, at de også vil op på hylden, og medarbejderen hjælper dem. Bagefter fortæller hun børnene, hvad de skal lave. Et eksempel fra Muslingen med mere informativ kontakt er da børnene sidder i mindre grupper sammen med en medarbejder og leger, spiller eller tegner. En medarbejder siger ”I skal stoppe nu”, der er børn, der spørger om de kan få lov at lave det færdig, medarbejderen svarer ”Nej, I skal stoppe nu”. I andre situationer forbereder medarbejderen børnene, og giver dem 5 min. før de skal stoppe deres lege m.m. Der er andre lignende situationer med informativ relation i Muslingen. Det pædagogiske personale er jævnligt til rådighed og tilbyder sin hjælp, når barnet er usikkert, bange eller ked af det. Fx observeres der medarbejdere som sætter sig sammen med børnene, når de bliver bange eller ked af det. Først trøster medarbejderen barnet, og når barnet er faldet til ro, taler de med dem om, hvad der skete og om deres følelser eller gør dem trygge ved nye voksne. Medarbejderne hjælper børnene med at sige farvel til mor og far, og der er medarbejdere der modtager børnene, men da børnene kommer ind på stuen, var det ikke alle børn der blev hilst på med navn, og fik hjælp til deres aktuelle situation. Da medarbejderne modtog børnene ved yderdøren (i den ene afdeling), blev der observeret børn der græd meget, og der er markant forskel på børnenes reaktion ift. hvilke medarbejdere der modtager dem. Personalets sprog og handling er jævnligt tilpasset barnets udtryk. Personalets handling overfor barnet viser jævnligt, at barnets perspektiv er forstået. Der observeres en variation i det pædagogiske arbejde fx i Muslingen er der medarbejdere, der sjældent forstår barnets perspektiv og justerer sig efter det. Fx ved en motorikbane i vuggestuen, var et barn optaget af billeder, der sad højt oppe på en opslagstavle, men blev hele tiden ledt væk. På legepladsen virker der til at være mere opsyn end fokus på børnenes perspektiv med en regulerende tone - f.eks. ”Gå over og leg i sandkassen”, ”Stop med det, lad vær”. Der observeres også personaler som ser børnenes intension og italesætter det og justerer sig. Personalets engagement og opmærksomhed er jævnligt rettet mod børnene snarere end mod kollegaerne. Der er en struktur for dagen, men den fastholdes ikke i Muslingen, og der er medarbejdere der ikke udviser engagement, måske fordi

medarbejderne ikke har overblikket. Fx i overgang fra frokost til legeplads, er der en medarbejder og 12 børn, der er uroligt og medarbejderen går forvirret rundt. I Stærevænget nr. 62 er de gode til at fastholde strukturen, og børnene kender rutinerne, dog opstår der støj, når alle børn skal i garderoben samtidig for at få tøj på inden de skal ud. Ved formiddagsmaden overses nogle børn, når det er børnenes frie valg, om det vil have mad eller ej - et barn siger "Jeg har ikke fået noget." I den faglige dialog fremgik det, at observationerne er genkendelige for institutionen. I Muslingen har der været en del personale udskiftning, og de har siden fusionen 1. juni valgt at arbejde med rutine og struktur med fokus på de små grupper, og på samme måde skal der skabes genkendelighed ved morgenåbning. Der blev dernæst givet udtryk for, at der fremadrettet er brug for faglig sparring på tværs af matriklerne, hvor Stærevænget nr. 62 kan byde ind med cases til refleksion, som tidligere er afprøvet med god effekt for en mere ensartet kvalitet, opbygning af idrætspædagogik i Muslingen, og styrkelse af det relationelle samvær i rutiner og aktiviteter på flere matrikler. Institutionen har tydelig beskrivelse af deres børnesyn og tilgang til børnene i deres læreplan, og at personalet er ansvarlige for at skabe følelsesmæssigt tryk for barnet med udgangspunkt i bevægelse og gensidigt samspil.

Anbefaling

Det anbefales at:

- Der er behov for at styrke en fælles relationstilgang for hele institutionen, især i Muslingen og delvis også i Tagensbo med konkrete anvisninger om, hvad det betyder i praksis fx at være i børnehøjde, vise interesse i samspillet og tilbyde sin hjælp med italesættelse og følelsesmæssig afstemning, når barnet er ked af det eller har brug for hjælp.
- På baggrund af drøftelsen, får det pædagogiske personale aftalt og skriftliggjort de vigtigste markører for det relationelle arbejde, som let kan introduceres for nyt personale og vikarer.

Pejlemærke 2:

Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle

”Alle børn skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnenes egne kulturfællesskaber er central”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i alle situationer i hverdagen. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes til handling med stor variation i de forskellige afdelinger. Nedenstående observationer er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med ift. institutionens pædagogiske praksis indenfor nærværende pejlemærke. Ligeledes indskrives særlige opmærksomhedspunkter fra den faglige dialog, der er betydende for vurderingen af praksis indenfor pejlemærket. Der observeres jævnligt adgang til forskellige legemuligheder fx rolleleg, regelleg, konstruktionsleg og fysisk udfordrende leg. I forhold til rumindretningen er det tydeligt, at det er en idrætsinstitution, især i Stærevænget nr. 62 er der gode muligheder for fysisk udfordrende lege, og der er også et læsehjørne. Der observeres enkelte tematiske legeområder - fx i Tagensbo og i Muslingen, f.eks. er tegnematerialer ikke tilgængelige for børnene, de skal spørge efter det. Der mangler legetøj, og der er forskel i udvalget af legetøj der er til rådighed for børnene. Der skal være noget til alle børn. Institutionen oplyste, at de havde flere temakasser, som børnene kan efterspørge. Hvis det skal være høj kvalitet, skal det inspirere til forskellige rolle og konstruktionslege, samt være tilgængeligt i børnehøjde, derfor er det vigtigt at genbesøge de fysiske rammer med den opmærksomhed. Det pædagogiske personale hjælper jævnligt de børn, der sidder passivt, går formålstøst rundt og/eller de børn, der forstyrrer legen for andre, med at blive involveret i leg eller konstruktiv aktivitet. Der er delvis en balance mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter. Der observeres især udfordringer i Muslingen, eksempelvis var der et barn der sad på en gynge i længere tid uden kontakt fra en medarbejder, som var nysgerrig på, om hun vil være med i lege sammen med de andre børn. Der var en pige, som sad alene og hun opsøgte kontakt med pædagogisk konsulent, efter et stykke tid fik hun hjælp til at være med i et spil Vildkat, og fik en positiv oplevelse sammen med de andre i spillet. Der er dernæst vuggestuebørn der efterlades alene, da de ikke er færdige med at spise, der sidder et barn ved hvert bord, indtil en anden medarbejder ser det og opfordrer sin kollega til at hjælpe børnene. I Stærevænget nr. 62 og Tagensbo bliver børnene oftest inviteret ind i fællesskaber især i de mindre grupper. Det pædagogiske personale hjælper jævnlig børnene med at løse konflikter, hvis de ikke selv kan, ved at tale med børnene om, hvad der skete. Der observeres ikke konflikter i Stærebo. I Muslingen observeres konflikter oftest, når børn bliver uenige om retten til legetøj eller hvem der er på tur, og i to situationer var det efter ”først til mølle” princippet. I den faglige dialog fremgik det at institutionen har fokus på en forebyggende indsats. I Stærevænget nr. 62 er der fokus på mindre legegrupper og at italesætte børns følelser samt at alle skal lege med legetøjet. De har sætninger, som de øver med børnene, som ”Jeg vil gerne bruge den, når du er færdig med den”. I Tagensbo har fokus på at deles om tingene, også når de har legetøj med hjemmefra. De taler med børnene om at være en god ven indimellem og børnenes følelser, fx hvis man får skæld ud derhjemme, de bruger ikke undskyld men har opmærksomhed på opførslen bag handlingen i samtalen med børnene. Lederen oplyste, at praksis drøftes med dialogredskab med udgangspunkt i kerneopgaven, og på baggrund af drøftelsen, afsættes der udviklingsmål med handlingsplan i hvert team. Dette er kun gældende for Stærevænget nr. 62 og Tagensbo på nuværende tidspunkt. Der observeres en stor variation i, om det pædagogiske personale søger for, at børnene inddrages i dagligdagens opgaver og rutiner. Det observeres sjældent, og at der er stor variation i om børnene inddrages i praktiske opgaver, eksempelvis under måltider. Der observeres oftest, at børn får hjælp til selvhjælp, når de skal have tøj af og på. Det fremgik af den faglige dialog, at Corona-situationen fortsat havde indvirkning på variationerne. Samværet mellem børnene bærer

jævnligt præg af, at alle børn er med i et børnefællesskab med positive barn-barn relationer. Især i Muslingen lykkes det sjældent at få samlet børnene om det fælles tredje. I Stærevænget nr. 62 og Tagensbo lykkes det fx børnene at få en fælles oplevelse sammen med andre især i de små grupper, når der spilles Vildkat, ved samling og i traditionslege, og der er opmærksomhed på børn der har behov hjælp. I Tagensbo observeres der personaler, der især får understøttet børnenes venskaber. I Muslingen, observeres der eksempler på, at medarbejderne ikke er tydelige på, hvad der skal ske, og børn der tuller rundt og har brug for hjælp til en fælles leg. Eksempelvis skal børnene spille Hockey, men børnene får ikke hjælp til, hvordan man spiller spillet, børnene bliver uenige om boldene, så alle får en bold hver, det bliver kaotisk og der mangler instruktion og styring. Der er behov for at nogle medarbejdere får mere hjælp til at samle børnene om en aktivitet, så de får en positiv oplevelse med andre børn. Lederen fortalte, at i Muslingen, er der løbende kommet mange nye medarbejdere, og at introduktionerne til medarbejderne ikke helt er på plads endnu, så medarbejdere ved ikke, hvad der forventes og mister måske derfor overblikket. Situationen i Muslingen har været 2 år uden ledelse med få faste personaler, stor personaleudskiftning samt deltagelse i "småbørns løft". Der arbejdes fremadrettet med at få fast struktur og bygge grupperne op på ny, de skal nok komme derhen, de har fået dygtige folk, og der er brug for et mere fast fundament for det pædagogiske arbejde. Det fremgår af den faglige dialog, at der er en grundig beskrivelse i læreplanen, som kan danne grundlaget for det videre arbejde. Institutionen fortalte, at de har udviklet deres egen metode til at sikre børnenes trivsel, og har fokus på tidlig indsats for børnene. De udarbejder en handlingsplan, som følger det enkelte barn gennem deres tid i institutionen. De gennemgår alle deres børn månedligt med afsæt i læreplanstemaerne og med mulighed for forældrenes egne kommentarer. På mødet drøftes om der er sket noget nyt fx sprogligt, socialt, motorisk, nogle børn bruges der mere tid på, hvis børnene er udfordret. I vuggestuen planlægges aktiviteter, mens børnene sover. I børnehaverne planlægger de handleplaner individuelt, og den enkelte medarbejder er ansvarlig for bestemte børn og for at udarbejde handleplaner. Muslingen har tidligere udarbejdet TOPI og taget sager op i ressourceforum, og de glæder sig til at bruge handlingsplansmetoden. Fra d. 24.10. starter afdelingerne fælles op med ressourceforum, de har indtil videre gjort brug af de forskellige fagpersoner til konkrete indsatser, afhængigt af barnets behov i samarbejde med forældrene som vil fortsætte.

Anbefaling

- Der er behov for at styrke adgangen til forskellige legemuligheder fx rolleleg, regelleg og konstruktionsleg på alle tre matrikler. Fx med tydeligere rolleleg og rekvisitter i børnehøjde i Stærevænget, gør brug af alle rum i Tagensbo med rekvisitter i børnehøjde (tegning, krea og motorikrum), få indrettet med forskellige legestationer i fællesrummet i Muslingen. Fortsæt gerne med at skabe overskuelighed for børnene.
- For det videre arbejde med pejlemærket tag endelig afsæt i jeres tydelige beskrivelse i læreplanen om børnefællesskabet. Der er brug for at få en fælles tilgang, især i Muslingen og delvis også i Tagensbo, for at sikre at alle børn bliver aktivt deltagende i lege og aktiviteter sammen med medarbejderne, og med fokus på medarbejderens rolle ift. at samle børnene om de planlagte aktiviteter/lege ved at kende/udøve de tre voksen-positioner "gå foran", "ved siden af" og "bagved ved børn".
- Leder og personale får drøftet og lavet fælles aftaler for alle tre matrikler om, at børnene inddrages i dagligdagens opgaver og rutiner, start med frokosten.

Pejlemærke 3:

Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

”Alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i alle situationer i hverdagen. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes til handling med stor variation i de forskellige afdelinger. Nedenstående observationer er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med ift. institutionens pædagogiske praksis indenfor nærværende pejlemærke. Ligeledes indskrives særlige opmærksomhedspunkter fra den faglige dialog, der er betydende for vurderingen af praksis indenfor pejlemærket. Det fysiske læringsrum understøtter jævnligt børnenes sproglige udvikling (plakater, billeder, dekorationer, dokumentation mv.). Materialer (fx bøger, spil og klæd-ud-tøj) er jævnligt tilgængeligt for børnene, og ruminddeling og indretning inviterer til forskellige lege og aktiviteter, herunder sproglig interaktion mellem børnene (fx læsekrog, malerværksted, rytmikrum osv.). Der observeres en del børn med sproglige udfordringer, men sjældent at de understøttes i det fysiske sprog miljø, de fleste billeder er uden for børnenes synsfelt - få alt ned i børnehøjde. I læsekrogen er der få bøger i børnehøjde, tegnematerialer m.m. er oftest ikke tilgængelige for børnene. Der er oftest gode betingelser for kommunikation, en god fordeling af voksne og børn, der arbejdes med opdeling i mindre børnegrupper, og der er et lavt støjniveau. Medarbejderne taler oftest til børnene i en rolig tone. Der er enkelte situationer med støj og uro især ved overgange og når alle børnene er i garderoben. Der arbejdes jævnligt systematisk med sprogunderstøttende strategier, og der finder samtaler sted mellem børn og voksne, hvor den voksne jævnligt bevidst ”udvider” og ”strækker” barnets sprog. Det observeres især i de små grupper, og når de spiser frokost med de faste spisegrupper. Især i Stærevænget nr. 62 observeres der at der tales med børnene om det der optager børnene, og medarbejderne spørger åbent ind til det børnene fortæller. Sprogindsatsen har tæt sammenhæng med udfordringer ift. de sociale relationer. Der observeres også, at de børn der er stærkest sprogligt, får flest turtagninger, det er vigtigt at få opmærksom på få flere dialoger med turtagninger især med de børn der er sprogligt udfordrede. De voksne tilpasser jævnlig deres sprogbrug til det enkelte barn med fokus på nærmeste udviklingszone. Fx observeres der spørgsmål som er svære at forstå for børnene. Eksempelvis et spørgsmål til et vuggestuebarn: ”Hvis den kan farve, hvilke farver vil det så være?”, dernæst er der upræcise formuleringer som ”Godt gået”, og andre udtryk som var svære for børnene at forstå. I den daglige praksis lægges der jævnligt vægt på, at der leges med sprog gennem fx rim, remser, sproglek/sprogfjoller, sang/sanglege eller læsning. Der ses jævnligt at det pædagogiske personale læser eller synger med børnene og at der leges med sproget fx ordlege. Eksempelvis i overgange når der opstår mellemrum fra en aktivitet til en anden synges der, eller der er en form for dialogisk læsning eller der laves ordlege. Der observeres en tendens til at nogle afdelinger synger mere og andre afdelinger læser mere for børnene, og der kan være behov for en opmærksomhed på det. I den faglige dialog blev der givet udtryk for en uenighed omkring forskelligheden i, hvor ofte de sang og læste, forskelligheden kunne afhænge af aktiviteterne på den enkelte dag. Afdelingerne fortalte hver især, hvordan de havde systematik ift. at de sang og læste med børnene i deres daglige struktur for det pædagogiske arbejde. Der blev givet udtryk for, at det pædagogiske personale fremadrettet vil have opmærksomhed på børn, som især har behov for at få understøttet deres sprog i dialoger med flere turtagninger. Institutionen oplyste, at der er aftaler for, at alle børn i Tagensbo sprogvurderes ved 3 års alderen og 5 års alderen, dog har Muslingen ikke haft personaletil opgaven det sidste år, men de øvrige afdelinger vil gerne hjælpe dem, således at de får en lignende systematik for sprogvurderingerne. I Stærevænget nr. 62 sprogvurderes de børn som de er bekymret for pba. deres arbejde med handlingsplanen for det enkelte barn, dog ingen i 2022 endnu. Der skal tjekkes op på, at alle indsendte sprogvurderinger registreres. Det fremgår af de nuværende indtastninger, at der er børn der rykker sig sprogligt i løbet af deres tid i institutionen, men også at der er børn der ikke

udvikler sig sprogligt. Den tydelige beskrivelse i institutionens læreplan er retningsgivende for det videre pædagogiske arbejde med sprogindsatsen og det høres delvist omsat i praksis.

Anbefaling

Det anbefales:

- at få styrket dialog til de børn, der har behov for at få understøttet deres sprogudvikling, samt at alle medarbejdere får kendskab til sprogstrategierne for at styrke deres dialog med børnene med turtagninger 4-5 gange.
- at få genopbygget Muslingens sprogarbejde med at sprogvurdere de børn, der har behov, og få fulgt op med målrettet sprogstimulering – gerne med hjælp på tværs af afdelingerne.

Pejlemærke 4: Forældresamarbejde - forældrepartnerskab

"Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab"

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det er ikke tydeligt i alle situationer. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes til handling med stor variation i de forskellige afdelinger. Begrundelsen er med udgangspunkt i eventuelle praksiseksempler fra forældre og institution, samt redegørelse fra institutionen på den faglige dialog og fælles overvejelser og refleksioner af, hvordan der arbejdes med pejlemærket samt eventuelle evalueringer af pejlemærket: På institutionens hjemmeside er der en beskrivelse af forældresamarbejde og forældreinformationer som er fra 2021. Der er en beskrivelse af forskellige typer af dialoger som er med til at sikre det positive forældresamarbejde, som blev understøttet af tilbagemeldinger fra forældrebestyrelsesrepræsentanten. Forældrebestyrelsesrepræsentanten fra Muslingen oplyste, at forældresamarbejdet fungerer overordnet godt, og at der var en oplevelse af at kommunikationen er blevet en del bedre, end da datteren startede under Corona. Pædagerne virker til at have lyst til at fortælle om børnene, men når børnene hentes, kan der være situationer med meget sparsomme informationer, hvis det faste personale ikke er der. Der er kommet et nyhedsbrev, og det er der kommet positive reaktioner på. De forældresamtaler der har været i forældrerepræsentantens børns institutionstid: • overleveringssamtale - vuggestue til børnehave fungerer - men der er eksempler på at opfølgningssamtaler mangler • både i institution og forældre kan få møder efter behov • under Corona har det ikke fungeret med samtaler - nu er institutionen i gang med opfølgning på manglende samtaler • sommerfest afholdt og der er planer om, at der skal følges op på andre forældrearrangementer i løbet af året • et forældremøde med valg til forældrebestyrelsen - og derefter informationer og dialoger ud på stuerne om børnenes hverdag. Togensbo/Stærebo har en systematik for deres forældresamtaler i løbet af barnets tid i institutionen: • årlige statusmøder ud fra handleplan, indkørmøde 3-4. mdr., skolesamtaler, sprogtest efter behov, overleveringsmøde • forældremøde hvor de faciliterer møder på forskellig vis for at være nysgerrig på forældrenes oplevelser fx har de lavet quiz. Leder fortalte, at de er i gang med at introducere Muslingen til den form for forældresamtaler med afsæt i handleplanen for det enkelte barn, og de samme koncepter vil blive indført alle steder, og med afsæt i de gode erfaringer. I den faglige dialog drøftes personalets kompetencer til få en konstruktiv dialog med forældre også ved vanskelige samtaler. Institutionen oplyste, at de ved indkøring af det enkelte barn prioriterer at få opbygget en god relation til nye forældre, og dernæst også at de første 14 dage er der en fast medarbejder, som er primærkontakt, for at det bliver nemmere for forældrene at fortælle, når der opstår udfordringer, og når det kan lade sig gøre i teamet. Lederen fremhæver betydningen af samarbejde med fokus på barnet. Lederen oplyste dernæst, at de bliver skarpe fx ved gentagne sygdom, hvor barnet afleveres og stadigvæk er syg – og institutionen lægger sig op ad sundhedsstyrelsens anbefalinger. Den pædagogiske konsulent anbefalede i den sammenhæng at kigge på opgaveportalen med tips og råd til at håndtere vanskelige samtaler for at sikre det gode samarbejde. Leder oplyste tillige, at de fremadrettet vil arbejde på fast struktur for de to åbne og lukkede i hver afdeling med hhv. et personale fra vuggestue og børnehave, således at der på bedst mulig vis er medarbejdere, der har kendskab til det enkelte barn, når de bliver hentet af forældrene. I evalueringen af forældresamarbejdet afslutter de deres forældresamtaler med at spørge forældrene om deres oplevelse af samtalen. De har dernæst spurgt forældre om aflevering/modtagelsen om morgenen efter Corona situationen. Kun et forældrepar har ønsket at komme ind i institutionen, og de har derfor aftalt fortsat at aflevering/modtagelse af børnene sker ved indgangen til institutionen. Forældrebestyrelsen har mest drøftet institutionens skilsmisse og fusion. Der bliver løbende nedsat arbejdsgrupper fx til at stå for et valg til forældrebestyrelsen, søge fond og høringssvar med budget og eventuelle arbejdsweekender. Der bliver udarbejdet et årshjul med synliggørelse af de ting de skal gennemgå i løbet af året fx beslutninger om lukkedage for pædagogiske dage, informationer generelt og på et overordnet niveau fx læreplan, og der er god ro og orden med plads til

uenigheder. Opsummering: Leder: Der er brug for en ensartet tilgang i forældresamarbejdet, og vores kulturelle tiltag, politikker genbesøges, hvordan bruges budgetterne - de gode erfaringer fra alle afdelinger inddrages. Dernæst skal nyhedsbreve ende med også at indeholde informationer fra det pædagogiske personale om børnenes hverdag og ikke kun fra lederen. Hele institutionen har fået et system med dialog på sms og digitale informationer, men ikke til billeder - de er på væggen på en tavle og ikke digitalt. Forældrene vil gerne se billeder på tavlerne, og ikke kun digitalt. Pædagogiske Konsulent opfordrer til, at der fremadrettet på et bestyrelsesmøde inden tilsynet gennemgås materialet om "Jeres rolle", og hvordan institutionen har arbejdet med anbefalinger fra sidste års tilsyn, fx arbejdet med forældresamarbejdet og hvordan det opleves, da det vil styrke evalueringsdelen i forældresamarbejdet.

Anbefaling

Det anbefales: • at få en ensartet tilgang i forældresamarbejdet samt fælles kulturelle tiltag. Politikker genbesøges med udgangspunkt i de gode erfaringer fra afdelinger og læreplanen • at bruge inspiration på opgaveportalen om forældresamarbejde ift. håndtering af uenigheder for at sikre det et konstruktivt samarbejde fremadrettet.

Pejlemærke 5:

Sammenhæng - også i overgange

"Alle børn skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang"

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det fremgår ikke tydeligt i alle situationer i hverdagen. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes til handling med stor variation i de forskellige afdelinger. Begrundelsen er med udgangspunkt i eventuelle praksis eksempler, samt den faglige dialogs redegørelse og fælles overvejelser og refleksioner af, hvordan der arbejdes med pejlemærket samt eventuelle evalueringer af pejlemærket: Overgangen fra hjem til vuggestue: De første 14 dage er der en primærvoksen i Stærevænget nr. 62, og indkøringen tilrettelægges efter barnets behov i samarbejde med forældrene, med fokus på at gøre barnet tryk ved dagens rutiner, samt at det pædagogiske personale skaber en tryk relation til barnet. Overgangen fra vuggestue til børnehaven: Stærevænget nr. 62: en måned før besøger de børnehaven sammen med barnet, dernæst får personalet kendskab til barnet om morgen og om eftermiddagen, som er fælles. En person vælges ud til at modtage barnet, og deltage i et overleveringsmøde sammen med vuggestuen og forældrene, og der aftales en indkøring med fokus på at opbygge relation til forældre og børn. Tre måneder efter opstart er der en opfølgningssamtale i børnehaven. I opstartsperioden er der især opmærksomme på arbejdet i små grupper, og de gør sig umage med placering i relevante spisegrupper. Tagensbo: forældrene får rundvisning sammen med deres barn, der er en fast voksen den første uge til 14 dage, og de aftaler indkøringen for barnet med forældrene, eventuelt med tolk, der er 3 mrd. opfølgningssamtale, og efter behov. Muslingen: de aftaler indkøring for de første 14 dage afhængigt af det enkelte barns behov, der er overleveringssamtale og indkøringssamtale, de kan nogle gange aftale besøg af en vuggestue i andre institutioner med pædagog. I alle afdelinger arbejder det pædagogiske personale på, at børnene følges ad med andre børn de kender, hvis det er muligt. Ved overleveringssamtaler bruges handleplanskonceptet, men det vil være relevant at genopfriske konceptet, når Muslingen også skal til at bruge handleplaner for deres børn. Overgang til KKFO/skole for Storbørnsgruppens/kommende skolebørn: Muslingen har tidligere en praksis med at besøge skolerne for deres kommende skolebørn. De har deltaget i Grønsdalvængets KKFO/skoles idrætsdage, og de kommer og besøger institutionen. Stærevænget nr. 62 har aftaler for arbejdet med skolegruppen og besøger alle skoler for alle deres kommende skolebørn, især nu hvor de ikke har Corona-situationen. Tagensbo er med i Stærkt Samarbejde ved Tagensbo Skole, og de har aftaler og procedurer for overgangen, fx er der gensidige besøg mellem børnehaven og KKFO, børnene kommer over og ser KKFO og skole med rundvisning. De besøger også de forskellige skoler, som deres børn skal gå på udendørs, fx legepladsen, hvis ikke andet er muligt. De har en skolegruppe, hvor de arbejder med temaer fx pirattema, og har skolerelaterede opgaver med fokus på, hvem er vi og vores plads i verden samt børnenes medbestemmelse. Handleplanskonceptet bruges til vidensoverleveringssamarbejde med eventuelle instanser. Fremadrettet er det vigtigt at være opmærksom på at 28. februar er deadline, og hvis materiale ikke færdigt orienterer skolerne om, hvornår det kommer, således at KKFO og skole kan planlægge modtagelsen af børnene og gruppe/klasse sammensætningen. Opsamling: Der er en systematisk praksis i Stærevænget nr. 62 og Tagensbo, men ikke i Muslingen.

Anbefaling

Det anbefales: • at genbesøge og bruge de positive erfaringer i sammenhæng og overgange med fælles procedure og tiltag for alle tre matrikler. Det er vigtigt at respektere de fastsatte deadlines for vidensoverdragelse, for at KKFO og skolerne kan forberede modtagelsen af deres kommende børn.

Pejlemærke 6:

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

"Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder - arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børnegruppe og øvrige lokale forhold"

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det fremgår ikke tydeligt i alle situationer i hverdagen. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes til handling med stor variation i de forskellige afdelinger. Begrundelsen er med udgangspunkt i eventuelle praksiseksempler, samt den faglige dialogs redegørelse og fælles overvejelser og refleksioner af, hvordan der arbejdes med pejlemærket samt eventuelle evalueringer af pejlemærket. I institutionens læreplan fremgår en tydelig plan for refleksionen af institutionens pædagogiske arbejde både i ft. planlægningen og evalueringen af det pædagogiske arbejde. Institutionen har to årlige pædagogiske dage til mere overordnet refleksion af det pædagogiske arbejde, dernæst har hver afdeling et månedligt personalemøde, og personalet kan gå fra det pædagogiske arbejde med børnene, hvis der behov for individuel refleksion af det pædagogiske arbejde fx handlingsindsatserne. De to afdelinger Stærevænget nr. 62 og Tagensbo kom med mere konkrete beskrivelser af deres metoder for refleksion af deres pædagogiske arbejde. Det pædagogiske personale tager afsæt i den udarbejdede metode for idræt i institutionerne K1 skema, som bruges til planlægning, udførsel og evalueringsredskab til store og små grupper og enkelte børn, så de målretter indsatsen og fokus. Der planlægges på baggrund af handlingskonceptet, og hvad børnene har behov for, og med mulighed for en pædagogisk bagdør. • Fx ved ugentlige idrætsdage i vuggestue, kan de have planlagt motorikbaner udenfor. Et barn kan ikke lide at gå på banen, men de skaber muligheder for barnets deltagelse, ved at barnet får støtte fra en medarbejder. Et andet eksempel er planlagte små legegrupper, hvor de konstruerer nogle regellege med fokus på de børn der har brug for til den type af leg, eller de planlægger at gå lange ture, og hvis det er svært for et barn, har de ansat en fysioterapeut der kan vejlede pædagogiske personale i, hvordan de støtter barnet i den udfordring. Den pædagogiske konsulent oplyste, at der er mulighed for support til at få en motorisk screening af et barn. • I planlægningen af de pædagogiske aktiviteter er der fokus på, at børnene skal være en del af fællesskabet, og at der samtidig er rum til at børnene trække sig. Metoden K1 skaber særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner og deres behov for hjælp og støtte. • Det bruges også som vejledning i forældresamarbejdet. • Muslingen skal i gang med metoden og glæder sig til at blive sat ind i K1 skemaet, de har brugt SMTTE før. Dernæst mangler de tid til planlægning og fælles fokus for arbejdet med handlingsplanskonceptet. • Tagensbo bruger yderligere metoden Trasmo, især til den sansemotoriske del, og giver det med i vidensoverdragelse til skolen. I forhold til prioriteringer af personalets kompetenceudvikling, så har institutionen haft to pædagogiske dage for hele personalegruppen, dernæst har de prioriteret sporskifteuddannelsen, diplom i praktik, idrætsprofil – dels grundkursus for nye medarbejdere og dels re-certificeringen for øvrige medarbejdere til styrkelse af det pædagogiske arbejde med fokus på idræt. Det vurderes, at skemaet/modellen K1 skaber tydelig systematik for evaluering af daglig praksis, men læreplanen er ikke blevet evalueret. Det forventes i den forbindelse at institutionen får samlet op på deres erfaringer fra evalueringerne af daglig praksis, til en 2 årig evaluering i institutionens årshjul og sætter et møde af til at skriftliggøre de positive erfaringer. Leder fortæller, at det der fremgår af deres hjemmeside, og som institutionen lover forældrene, skal de leve op til. Opsummering: Muslingen har brug for at få opbygget en refleksiv, metodisk og systematisk praksis, samt at læreplanen evalueres både mundtlig og skriftlig i samarbejde med bestyrelsen og personalet.

Anbefaling

Det anbefales: • at der i Muslingen skabes systematik for refleksion af det pædagogiske arbejde med brug af de fælles metoder for planlægning og evaluering af det pædagogiske arbejde. • der er ikke udarbejdet en to års evaluering af læreplanen. Det forventes at institutionen får samlet op på deres erfaringer og får det ind i et årshjul, således at deres erfaringer bliver skriftliggjort.

Evt. drøftelse af den pædagogiske læreplan

Arbejdet med den pædagogiske læreplan drøftes under de relevante pejlemærker i den faglige dialog. Hvis drøftelserne af den pædagogiske læreplan, udover drøftelserne under pejlemærkerne, har givet anledning til opmærksomhed, kan det angives her.

Der arbejdes ikke med pædagogiske læreplaner på fritidsområdet. Derfor er dette afsnit kun relevant for daginstitutioner.

Drøftelsen af institutionens læreplan indgik under de relevante pejlemærker.

Opfølgning

Her kan den pædagogiske konsulent notere særlige forhold, aftaler eller lignende, der er indgået med institutionen.

Institutionens kommentarer

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Formålet med kommentarerne er at give læserne af tilsynsrapporten indblik i, hvordan institutionen vil arbejde med tilsynsrapportens vurderinger og anbefalinger. Konsulenten foretager ikke ændringer i rapporten på baggrund af institutionens kommentarer, medmindre der er tale om faktuelle fejl.

Institutionens kommentarer

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

B) Derimod vil vi på vores næstkommende MED – udvalgmøde d. 10/1-23 gennemgå tilsynstilbage meldingerne og her lægge en plan for dets betydning for det fremtidige arbejde ved Stærebo C) Herefter vil vi præsentere bestyrelsen for denne plan ved det ordinære bestyrelsesmøde mandag den 20. februar 2023. Vi vil selvfølgelig offentliggøre tilsynet på vores hjemmeside suppleret med vores indledende opmærksomheds punkter fx om vores profil, indretning mv.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets anbefalinger?

Hvordan vil institutionen sikre at en positiv udvikling fastholdes?

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Hvis der ved et spørgsmål er angivet "Ikke besvaret" i kolonnen med lederens svar, kan det være et udtryk for, at spørgsmålet ikke er relevant for den pågældende institutionstype, eller det kan være et spørgsmål, der er tilføjet til spørgeskemaet, efter institutionens tilsyn er afsluttet. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?	Ja
Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)	Ja
Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ja

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring?
(0-5-års institutioner)

Ja

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan
(0-5-års institutioner)

www.staerebo.dk

Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål?
(0-5-års institutioner)

Nej

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan
(0-5-års institutioner)

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart??
(6-9-års institutioner)

Ikke besvaret

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?
(6-9-års institutioner)

Ikke besvaret

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år?
(6-9-års institutioner)

Ikke besvaret

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er?
(6-9-års institutioner)

Ikke besvaret

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre?
(10-18-års institutioner)

Ikke besvaret

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage?
(0-9-års institutioner)

Ja

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i2
det forløbne år?

Er der gennemført en APV - herunder også i ft. kemi og Ja
kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste
to år?

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i Nej
institutionen?

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens Ja
anbefalinger om medicingivning?

Overholder institutionen Københavns Kommunes Ja
retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af
netværks drev?

Har institutionen en beredskabsplan? Ja

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen? Ja

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering? Ja

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen? Ja

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen? Ja

Er der gennemført legepladsinspektion af Ja
legepladsteamet inden for de sidste tre år?
